

ແນະນຳນັບທີ 5

ແນວຄວາມຄົດເກື່ອງກັນກາຮະເມີດກວຽະເນີຍນຄວາມປະພຸດທິທາງສັງຄົມ

1. ແນວຄົດ

- 1.1 ໂດຍທ້າໄປສາມາຊືກສ່ວນໃຫຍ່ອງສັງຄົມຍອມຮັບກວຽະເນີຍນຄວາມປະພຸດທິທາງສັງຄົມ ແຕ່ກົມົງສ່ວນທີ່ພົບຍາມຈະເບີຍແນນຫຼວອກໍາລຟກົມທີ່ດັ່ງກ່າວ
- 1.2 ຖຖ່ມຢູ່ສຳຄັງ 2 ທຸຖ່ມຢູ່ທີ່ພົບຍາມອັນຍາກື່ຂ່າງກັນກາຮະເມີດກວຽະເນີຍນຄວາມປະພຸດທິທາງສັງຄົມຂອງບຸກຄຸລິນແນວທາງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ

2. ວັດຄຸປະສົງກໍ່ເຊີ່ງພຸດທິກຣນ

ເມື່ອອ່ານນັບທີ່ຈົບແລ້ວ ນັກສຶກຍາຈະສາມາຮັກ

- 2.1 ເຈົ້າໃຈວ່າກາຮະເມີດກວຽກເກີນທີ່ນອງສັງຄົມເປັນປາກວຽກຜົນປົກຕິທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນທຸກສັງຄົມ ໃນຄະຫຼາດທີ່ກົນສ່ວນນາກຈະຍອມຮັບກວຽະເນີຍນດັ່ງກ່າວ
- 2.2 ອັນຍາຍສາເຫດຂອງກາຮະເມີດກວຽະເນີຍນຄວາມປະພຸດທິທາງສັງຄົມທີ່ຖຸທຳນູ່ 2 ທຸຖ່ມຢູ່ໄດ້ຮັບປູໄໄກ ກ້ອງ ຖຖ່ມຢູ່ກາຮະເມີດກວຽະເນີຍນຄວາມປະພຸດທິທາງສັງຄົມ

บทที่ 5

แนวความคิดเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายเบื้องความประพฤติทางสังคม

โดยปกติแล้ว สมาชิกส่วนใหญ่ของสังคมยอมรับกฎหมายเบื้องความประพฤติทางสังคม ซึ่งสังคมคาดหวังให้ปฏิบัติตาม แต่ก็มีบางคนที่พยากรณ์จะเบี่ยงเบนหรือทำลายกฎหมายที่ตั้งก่อตัว

John Hagan (1987, p. 150-153, 163-170) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญ ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายเบื้องความประพฤติทางสังคมของบุคคล คือ

1. ทฤษฎีการเสียระบบทางสังคม (Social disorganization theory)
2. ทฤษฎีการควบคุม (Control theory)

ทฤษฎีการเสียระบบทางสังคม

ทฤษฎีการเสียระบบทางสังคม มีรากฐานมาจากแนวความคิดของสำนักชีคากो และผลงานของสมาชิกคนสำคัญหลายคนท่านด้วยกัน คือ W.I. Thomas, Frederick Thrasher และ Clifford Shaw และผู้ร่วมงานของเข้า ลักษณะเด่นในผลงานของนักอาชญาวิทยาของสำนักชีคากอทุกคนในระยะเริ่มแรก ก็คือความคิดเกี่ยวกับการควบคุมทางสังคม นักทฤษฎีเหล่านี้มีความเชื่อเช่นเดียวกับเดอร์ไคร์ ซึ่งอธิบายพฤติกรรมเบี่ยงเบนเนื่องจากการขาดกลไกการควบคุมหรือความล้มเหลวของกลไกการควบคุม

ромัสและ "The Unadjusted Girl"

ромัส (1909, p. 14-16) ได้ขั้นระเบียนผลงานของเขาระบุโดยมีข้อสันนิษฐานว่า “การควบคุมเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์โดยเจตนา” การควบคุมมีความจำเป็น เนื่องจากความขัดแย้งระเบียบความต้องการและความจำเป็นของปัจเจกบุคคลและสังคม เป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ กล่าวโดยละเอียดก็คือปัจเจกบุคคลมีความประรรณา 4 ประการ คือ ความมั่นคง ปลอดภัย ประสบการณ์ใหม่ ๆ การตอบสนอง และการยอมรับ ในขณะที่สังคมที่มีการจัดระเบียบแล้วพยากรณ์ทางที่ควบคุมความขัดแย้งและการแข่งขันที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ในระหว่างที่สมาชิกดำเนินมุ่งไปสู่ความประรรณานของพวกรเข้า โดยอาศัยระเบียนข้อมังคับ (1923, p. 43) เครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมทางสังคมหรือข้อมังคับก็คือ “การให้คำนิยามสถาน-

การณ์”¹ (definitions of situations) เครื่องมือดังกล่าวประกอบด้วยหลักเกณฑ์เชิงศีลธรรม ซึ่งตามความคิดของชอมสก์คือการที่สังคมพยายามป้องกันการเสียระบบทางสังคมนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ชอมสสังเกตว่าในสังคมทุนนิยม สังคมเมืองหรือสังคมสมัยใหม่ ได้ถูกกำหนดด้วยคำจำกัดความพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลในเชิงการแปร่งขัน และทำลายระบบทางสังคม รวมทั้งแนวความคิดของ “สิทธิสตรี” (women's rights) ในแต่ละศตวรรษ ที่ผ่านมาของเมืองชิคาโก ชอมสสังเกตว่า ผู้หญิงสาวพยายามแสร้งหาโอกาสใหม่ในโรงเรียน โรงงาน ร้านค้า สำนักงาน และสถานที่อื่น ๆ ที่ไม่สามารถหาได้ในสมัยก่อน การออกนอกร้าน และหลุดพ้นไปจากความสัมพันธ์แบบปัจจุบัน กล้ายเป็นสิ่งที่มองว่าเป็นตัวทำให้กลไกการควบคุมแบบดั้งเดิมลดความสำคัญลง และทำให้หญิงสาวตอกย้ำในสภาพที่เกิดการขัดแย้งในการให้คำนิยามของสถานการณ์ ชอมสสนใจในการใช้แนวความคิดเหล่านี้ อธิบายถึงการที่ผู้หญิงสาวเข้าไปพัวพันในการค้าประเวณี

ในหนังสือชื่อ “The Unadjusted Girl” ชอมสได้แบ่งว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดในเมือง เช่น เมืองชิคาโกได้ทำลายกลไกการควบคุมที่มีอยู่เดิม และอำนาจของการให้คำนิยามที่ก่อให้เกิดความชอบ เป็นต้นว่าความคิดเกี่ยวกับ “ความเป็นสาวพรหมจรรย์” หรือ “ความบริสุทธิ์” โดยเฉพาะผู้หญิงที่มีข้อจำกัดด้านทรัพย์สินทางเศรษฐกิจ ชอมสได้โต้แย้งว่า ปัจจุบันคำว่า เพศที่ต้องให้ความหมายใหม่ “เพศมีความหมายในเชิงที่นำมาใช้เป็นเงื่อนไขที่จะทำให้ความประณานอื่น ๆ เป็นความจริงขึ้นมาได้” ชอมสมอง “เพศเป็นสื่อหรือตัวเชื่อม ซึ่งสามารถทำให้หญิงสาวที่มีฐานะยากจนสามารถบรรลุความประณานในด้านความมั่นคงปลอดภัย ประสบการณ์ใหม่ และสนองตอบ” กล่าวโดยสรุป การค้าประเวณีอาจมองเป็นผลจากพลังในเชิงทำลายระบบทางสังคมของเมือง และทำให้คำนิยามสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีหญิงสาวที่ขาดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังเกตได้ว่าแนวความคิดเกี่ยวกับการค้าประเวณีอาจช่วยในการอธิบายความกระตือรือร้นของผู้รักมนุษยชาติ โดยพยายามให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการค้าประเวณีให้เป็นระบบที่เข้มแข็ง ทุณภีการเสียระบบทางสังคมเห็นว่า กลไกการควบคุมทางสังคมแบบไม่เป็นทางการเสื่อมลง และสังคมต้องอาศัยกลไกการควบคุมแบบทางการซึ่งก็คือกฎหมายเข้ามาแทนที่ แนวความคิดนี้ไม่ได้สอดคล้องเสียที่เดียวกับความคิดเห็นที่ว่า การค้าประเวณีเป็นอาชีพเก่าแก่ที่สุดของโลก ดังนั้น จึงไม่ใช่ผลของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเมื่อไม่นานนี้เอง หรือไม่ได้สอดคล้องกับข้อสันนิษฐาน

¹ “คำนิยามต่อสถานการณ์” หมายถึงการประเมินสถานการณ์และการตีความหมายของเหตุการณ์เฉพาะหน้า การประเมินและตีความหมายดังกล่าวเกี่ยวพันกับการเข้าใจว่าสถานการณ์ขณะนี้เป็นอย่างไร และควรมีการประพฤติปฏิบัติต่ออย่างไร (บรรพต, 2526 : หน้า 119)

โดยทั่วไป ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับสีทิชสตริน์ในช่วงแรกเริ่มศตวรรษได้แพร่หลายอย่างมาก ในระหว่างผู้หญิงชั้นสูง ชั้นกลาง มากกว่าผู้หญิงชั้นต่ำ อายุ่ไก์ตาม แนวความคิดของชومัส กิ๊กมีอิทธิพลอยู่มาก

Thrasher และ “The Gang”

มโนทัศน์เกี่ยวกับความปราณາ 4 ประการของชومัส (ได้แก่ ความปราณาประสบการณ์ใหม่ ความมั่นคงปลอดภัย การตอบสนองและการยอมรับ) กลายเป็นพื้นฐานในการศึกษา แก่งวัยรุ่นในชีคากो แรชเชอร์เรียกว่า ความปราณาเหล่านี้ว่า “พลังรื่นเริง” (lively energies) เขาเชื่อว่าพลังดังกล่าวทำให้ชีวิตวัยรุ่นเป็นอิสระตามธรรมชาติ “ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมสภาพภาวะที่ปล่อยให้พลังเหล่านี้แสดงอย่างอิสระนั้น เชื่อมโยงกับการเสียระบบของชุมชน และการสูญเสียลักษณะความคุ้มแบบดั้งเดิม ตามความคิดของแรชเชอร์เห็นว่า สภาพเหล่านี้พบได้ตามสังคมของเมือง ซึ่งกำหนดลักษณะโดยความเดือดทางกายภาพ การเข้าครอบครองพื้นที่ของประชากรกลุ่มอื่นแทนกลุ่มเดิม (succession) และมีการจราจรภาพทางสังคมสูง ทำให้มองแกึง เป็นการตอบสนองตามธรรมชาติต่อสภาพดังกล่าว

แรชเชอร์สังเกตว่า ชีวิตครอบครัวและชุมชนที่เสียระบบไม่เพียงแต่ทำให้วัยรุ่นชายเป็นอิสระจากการควบคุมทางสังคมเท่านั้น แต่ก็ล้มเหลวในการที่จะจัดหาเพื่อให้ความปราณາที่สำคัญของมนุษย์ซึ่งชอมัสได้กำหนดไว้ บรรลุผลได้ แก้ไขการจัดระบบเบื้องต้นของการทางสังคมเพื่อให้บรรลุความปราณาดังกล่าว หน้าที่ของแกึงก็เพื่อสร้างระบบที่เปลี่ยนและทำให้ความปราณາของมนุษย์สมหวัง แกึงก่อให้เกิดพฤติกรรมรวมหมู่ซึ่งเกิดขึ้นทันทีทันใด และไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้ามาก่อน

แรชเชอร์ได้วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการรวมตัวและถอนตัวของแกึง ตัวแปรหลักคือการควบคุมทางสังคม เขายังว่าเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชายก่อนที่จะเป็นวัยรุ่น หากเด็กที่สองเพศอยู่ในกลุ่มชาติพันธุ์ที่แน่นอน จะเข้าร่วมแกึงได้ยาก เพราะว่าพวกเขายังไม่ถูกควบคุมจากครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวอีกแบบหนึ่งคือ เด็กผู้ชายถอนตัวจากแกึง เมื่อมีข้อผูกมัดทางการสมรสและงาน ซึ่งจะนำเอากลไกการควบคุมแบบใหม่มาใช้กับพฤติกรรมของพวกเขาระบุ

ทั้งหมดที่กล่าวมา เราจะเห็นข้อเท็จจริงว่า แรชเชอร์มองทุกกรรม (delinquency) ในลักษณะที่คำเนินไปด้วยการชอบเล่น และมีความสนุกสนาน การบรรยายถึงสัมคมของเมืองชีคากอกองแรชเชอร์เป็นภาพที่เต็มไปด้วยความตื่นเต้น โดยใช้ยานทางรถไฟ “อาจาจกร” สำหรับการผจญภัยในสนามเด่นที่ไม่มีใครเหมือน หรือในส่วนของเมืองที่เป็นระบบที่ “อาณาจักร” สั่งตั้งดูดความสนใจที่ให้ไว และหากไม่มีกลไกการควบคุม ทุกกรรมอาจมองเป็นการสนองตอบปกติตามธรรมชาติ

Shaw, Mckay และทุรกรรม

Clifford Shaw และ Henry McKey (1931; 1942; 1969) ได้นำการศึกษาต่าง ๆ ในชีวิตiko เริ่มตั้งแต่ตอนปลาย ค.ศ. 1920 มาเป็นส่วนสำคัญ เพื่อหาทางกำหนดเด็กกลุ่มนี้เบตการเสียระบบทางสังคมและกระบวนการที่กำหนดเด็กกล้าว สิ่งที่พากษาพบคือเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดการเสียระบบทางสังคมต่าง ๆ ได้แก่ การหนีโรงเรียน วันโรค ความดายของทางก จิตประป่วน การพึงพาทางเศรษฐกิจ อชญากรรมของผู้ที่บรรลุนิติภาวะ และทุรกรรมเยาว์วัย มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นเป็นเรื่องธรรมชาต โดยทั่วไป อัตราเกิดสูงสุดในสัมภาระศูนย์กลางเมือง และลดลงพร้อมกับการเคลื่อนย้ายออกไปจากศูนย์กลาง ปัญหาเหล่านี้สันนิษฐานว่าเกิดจากความขัดแย้งกับค่านิยมโดยส่วนรวมของประชากรในเขตเด็กกล้าว ปัญหาเด็กกล้าวจึงกลายเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าเขตเด็กกล้าวไม่สามารถทำให้เป้าหมายของผู้ที่อยู่กล้ายเป็นความจริงขึ้นมาได้ กล้าวอีกແรั่ห์หนึ่งคือเป็นเครื่องชี้ถึงการเสียระบบทางสังคม

ขอร์และแม็คเกียพายามที่จะตัดสินลักษณะของชุมชนประเภทต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับทุรกรรม เพื่อที่พากษาจะได้อ้างจากลักษณะเด็กกล้าวถึงองค์ประกอบสำคัญอะไรบ้าง ที่ทำให้เกิดการเสียระบบทางสังคมและเป็นสาเหตุให้เกิดทุรกรรมได้อย่างไร โดยได้กำหนดเด็กกลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กัน 3 ประการ คือ สถานภาพทางเศรษฐกิจของชุมชน การจราจรภาพของชุมชน และความหลากหลายของชุมชน ทำให้กล้าวการควบคุมไม่มีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันอัตราของทุรกรรมสูงขึ้น ความยากจน การจราจรภาพและความหลากหลายในศูนย์กลางของเมืองในเมืองมีลักษณะที่แตกต่างกันในบางเวลาเท่านั้น

ทฤษฎีการควบคุม

ทฤษฎีการควบคุมทางอาชญากรรมและทุรกรรมมีรากฐานมาจากทฤษฎีการเสียระบบทางสังคม ดังนั้น แนวความคิดส่วนใหญ่จึงค่อนข้างคุ้นเคย อย่างไรก็ตาม อย่างน้อยที่สุด ก็เสนอส่วนหนึ่งที่สำคัญหรือเด่น ไม่เหมือนแนวความคิดอื่น ทฤษฎีการควบคุมทางอาชญากรรมและการเบี่ยงเบนทางสังคมสันนิษฐานว่าคนนั้น “ดี” เว้นเสียแต่เขากล้าพลักดันให้กล้ายเป็นคน “เลว” ไม่ว่าจะมาจากความไม่ยุติธรรม หรือปัญหานางอย่างที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของเขาร ในการเปรียบเทียบกัน ทฤษฎีการควบคุมมองสภาวะของมนุษย์โดยที่ยึดแนวความคิดที่เป็นกลางมากกว่า โดยสันนิษฐานว่า คนส่วนมากมีความโน้มเอียงที่เป็นทั้ง “เลว” และ “ดี” เท่าเทียมกัน ตามแนวความคิดนี้ คนเป็นคนดีได้ เพราะว่าสังคมทำให้คนดี สังคมให้คำจำกัดความคุณสมบัติ “ดี” และ “เลว” โดยอาศัยบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคม ดังนั้น บรรทัดฐานและค่านิยมเหล่านี้จึงมีอยู่ร่วมกันอย่างกวางขวาง และที่ทุกสังคมพยายามที่จะกำหนด

บรรทัดฐานและค่านิยมของสังคมให้แก่สมาชิก เป็นข้อสันนิษฐานที่สำคัญของทฤษฎีการควบคุม ความสนใจของนักทฤษฎีการควบคุมอยู่ที่สิ่งซึ่งเหนี่ยวรั่งบุคคล แทนที่จะตามบุคคลที่เบี่ยงเบนว่า “ทำไม่ท่านทำสิ่งนี้” นักทฤษฎีการควบคุมอย่างเช่นว่า “ทำไม่คนเราทั้งหมดไม่ทำสิ่งนี้” การเห็นด้วยกัน “ความช่วยเป็นสิ่งดี” นั้น นักทฤษฎีการควบคุมท่านหนึ่งคือ Travis Hirschi (1969, p. 34) ตอบว่า “เราคงทำ หากเรากล้า”

ตามแนวความคิดที่สืบทอดกันมา ทฤษฎีการควบคุมของการบังคับในลักษณะที่เป็นการกระทำภายในและภายนอกบุคคล ดังนั้น Walter Reckless (1961, p. 44-45) เสนอเค้าโครงโดยกว้าง ๆ เกี่ยวกับความสนใจของนักทฤษฎีการควบคุมโดยเน้น “วงครอบภายใน” และ “วงครอบภายนอก” ในอีกแห่งหนึ่ง วงครอบภายในประกอบด้วยส่วนประกอบของตนเอง (self components) เป็นหลัก เป็นต้นว่า การควบคุมตนเอง (self-control) และความคิดที่ดีเกี่ยวกับ “ตนเอง” ในขณะที่ “วงครอบภายนอกแสดงถึงตัวกันกลางเชิงโครงสร้างในโลกทางสังคมที่ใกล้ชิดของบุคคล ซึ่งสามารถยึดบุคคลไว้ภายในขอบเขต” วงครอบภายในถูกมองว่า มีผลมาจากการสำเร็จของครอบครัวอันดับแรกตรงที่ทำให้ค่านิยมที่ดีของสังคมเข้าไปอยู่ในจิตใจของบุตรหลาน หากครอบครัวล้มเหลว นักทฤษฎีการควบคุมก็ให้ความสนใจในบทบาทของชุมชน ตำรวจ และตัวแทนที่เป็นทางการอื่น ๆ จากวงครอบภายนอก

โดยส่วนใหญ่ ทฤษฎีการควบคุมมีแนวโน้มที่จะมองการเบี่ยงเบนเป็นผลของการขัดแย้งค่านิยมที่ “เลว” (ไม่ดีพอ) ให้เป็นค่านิยมที่ “ดี” (ในทางสังคมวิทยา หมายถึง การยินยอมปฏิบัติตาม) กล่าวคือการทำให้บุคคลเชื่อว่าเขาประพฤติที่จะกระทำสิ่งที่สังคมนิยามไว้ว่าเป็น “การดำเนินชีวิตที่ดี” ความประพฤติร่วมกันดังกล่าวเป็นหัวใจสำคัญของสิ่งที่นักทฤษฎีการควบคุม เรียกว่า “ความผูกพันทางสังคม” หรือสายสัมพันธ์ทางสังคม (Social Bond) ตามแนวความคิดในทฤษฎีการควบคุม หากความผูกพันทางสังคมลดน้อยลงหรือถูกทำลาย พฤติกรรมเบี่ยงเบนก็มีแนวโน้มที่เกิดตามมา

Hirschi และองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม

เนื่องจากความผูกพันทางสังคมปกป้องบุคคลจากการเบี่ยงเบนแล้ว จึงจำเป็นต้องรู้ว่า อะไรก่อให้เกิดความผูกพันดังกล่าว และการไม่มีความผูกพันนั้นเกี่ยวโยงกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างไร Travis Hirschi (1969) เสนอองค์ประกอบของความผูกพันทางสังคม 4 ประเภท คือ

1. มิตรภาพซึ่งผูกพันจิตใจกัน (attachment)
2. ข้อผูกมัด (commitment)
3. การเข้าไปมีส่วนร่วมหรือรู้สึกร่วม (involvement)

4. ความเชื่อ (belief)

ความสำคัญของนิตรภาพซึ่งผูกพันจิตใจกับคนอื่น ๆ กระตุ้นให้บุคคลเกิดความไวต่อความประณามและความคาดหวังของคนอื่น การผูกพันกับผู้เดี่ยงดู บิดามารดา ครู หรือใคร ๆ จะเกี่ยวข้องกับความรู้สึก ดังนั้น แม้เราจะเคยทำให้คนที่เรารักเสียใจมόຍ ๆ ก็เป็นการกระทำโดยไม่ได้ตั้งใจ ยิ่งไปกว่านั้นโดยทั่วไป บุคคลพยายามที่จะปกป้องคนที่รักจากความเจ็บปวด การสูญเสียและความยุ่งยากใจ ซึ่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนอาจทำให้เกิดความรู้สึกดังกล่าวได้ ความผูกพันทางจิตใจ สามารถทำให้บุคคลรู้สึกมีข้อผูกมัด หรือถูกจำกัด คนส่วนมากจะรู้สึกว่าความประณามและความคาดหวังของคนอื่น ๆ มีความหมายต่อชีวิตพากເຫาດตลอดเวลา พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนเป็นพฤติกรรมที่ต่อต้านกับความประณามและความคาดหวังของบุคคล เช่นกัน ในทางกลับกัน การไม่มีความรู้สึกผูกพัน ทำให้การบังคับไม่ได้ผล กล่าวก็คือ การแยกความรู้สึกผูกพันออกจากตัวบุคคล ทำให้มีอิสรภาพในการเบี่ยงเบนมากขึ้น

ข้อผูกมัดหรือความรู้สึกว่าเป็นภารกิจ (commitment) หมายถึง การทุ่มเทเวลา และกำลังกายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป็นต้นว่าการเข้ารับการศึกษา การดำเนินธุรกิจ การสร้างเกียรติศักดิ์เสียง ฯลฯ สังคมถูกกำหนดโครงสร้างขึ้นมา ทำให้คนเราส่วนใหญ่ต้องมีข้อผูกมัด ดังกล่าว ในฐานะที่เราเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตทางสังคมโดยปกติ มุขย์ประณามสิ่งของ ชื่อเสียง และความหวังต่าง ๆ กล่าวอีกแฝงหนึ่ง คือ ในแนวทางการดำเนินชีวิต ซึ่งเราไม่ต้องการเสี่ยงต่อการสูญเสีย Hirschi หมายความว่าผลสะสม (accumulations) เหล่านี้ หมายความว่า “นโยบายที่เป็นหลักประกัน” เพื่อต่อต้านการละเมิดกฎหมายของสังคม การที่จะเบี่ยงเบน ก็คือการเสี่ยงต่อการสูญเสียผลสะสมเหล่านี้ และทฤษฎีการควบคุมสันนิษฐานว่า ข้อผูกมัดนี้ (หรือเรียกว่าหลักเห็นยังรึเปล่า) ทำให้คนส่วนมากเกิดความซื่อสัตย์ กล่าวอีกแฝงหนึ่งคือ การที่คนเราประณามที่จะซื่อสัตย์นั้น มีไม่มากนัก หากเกิดความรู้สึกดังกล่าว เป็นพระภลังการสูญเสียอันเป็นผลมาจากการไม่มีความซื่อสัตย์ ในทางกลับกัน ปัญหาการเบี่ยงเบนเกี่ยวกับบุคคลที่มีความรู้สึกว่า พวกราษฎร์ไม่มีอะไรที่จะสูญเสียอย่างแท้จริง

involved กือรู้สึกผูกพันอยู่กับบางสิ่งบางอย่างจนกระทั่งไม่ร่วง ยุ่งมากเกินกว่าที่จะเบี่ยงเบน ข้อสมมติฐานง่าย ๆ ว่า หากบุคคลวุ่นอยู่กับการกระทำสิ่งที่เป็นระเบียบแบบแผนแล้ว ก็จะมีเวลาหรือโอกาสที่จะเบี่ยงเบนน้อยมาก ซึ่งความได้รับ สาระสำคัญของการพัวพันหรือยุ่งมาก มักจะดำเนินไปกับสิ่งที่เป็นระเบียบแบบแผน หรือกล่าวได้ว่า คือการยินยอมปฏิบัติตาม สอดคล้องกับสังคมส่วนใหญ่

ความเชื่อในค่านิยมของสังคม เป็นองค์ประกอบสุดท้ายของความผูกพันทางสังคม Hirschi เน้นว่า การเบี่ยงเบนไม่ได้มีสาเหตุมาจากการความเชื่อที่ว่าต้องกระทำกฎหมาย เช่นนั้น การเบี่ยงเบนอาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากขาดความเชื่อที่ทำหน้าที่ห้ามปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนไว้ ไม่ใช่ว่าผู้ที่เบี่ยงเบนจะยึดถือค่านิยมที่แตกต่างไปจากคนอื่น ๆ แต่เป็น เพราะว่า การยึดถือค่านิยมที่หนือหรือเด่นกว่า ลดน้อยลง ข้อนิยมฐานก็อ บุคคลรู้สึกว่าไม่ถูกบังคับจากค่านิยมของสังคม จะรู้สึกว่าไม่มีข้อผูกพันเชิงศีลธรรมต่อการที่จะต้องปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ข้อมูลฐานโดยสรุปคือ ยิ่งบุคคลมีความเชื่อว่า เขาควรเชื่อฟังกฎหมายที่น้อยลงเพียงใด บุคคลมีแนวโน้มที่จะเบี่ยงเบนจากกฎหมายมากเพียงนั้น

แนวความคิดทฤษฎีการควบคุม เชื่อว่าบุคคลมีความเชื่อว่าตัวเองมีความผูกมัดผูกพัน หรือเกี่ยวพันลดลงเพียงใด ความผูกพันต่อสังคมของเขาก็มีน้อยเพียงนั้น ความผูกพันทางสังคมเกิดขึ้นมาได้อย่างไร ในทศนาทของนักทฤษฎีการควบคุมมีคำตอบ 2 ประดิษฐ์ ที่ควรสนใจ คือ

ประเด็นแรก เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ประเด็นที่สอง ศึกษาการที่ปัจเจกบุคคลพัฒนาหลักแห่งยังรั่งส่วนบุคคล เพื่อให้เกิดการยินยอมปฏิบัติตามกฎหมายที่ของสังคม

ไนย์ (Nye) และความสัมพันธ์ทางครอบครัว

ไนย์ เสนอว่า ครอบครัวสนับสนุนให้มีการสร้างความผูกพันทางสังคม 4 แนวทาง โดยอาศัย

1. กลไกการควบคุมที่เกิดจากการที่บุคคลรับเอาบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคมเข้าไปอยู่ในจิตใจ และปฏิบัติตามบรรทัดฐานนั้นด้วย (internalized controls)
2. กลไกการควบคุมโดยทางอ้อม (indirect controls)
3. กลไกการควบคุมโดยตรง (direct controls)
4. ความพึงพอใจความจำเป็น (need satisfaction)

กลไกการควบคุมที่เกิดจากการรับเอาบรรทัดฐานของสังคมเข้าไว้ในตัวบุคคล และปฏิบัติตามนั้น สันนิษฐานว่ากระทำได้โดยผ่านจิตสำนึกของเด็ก การควบคุมดังกล่าวประกอบด้วยบรรทัดฐานและค่านิยมที่บุคคลรับเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของจิตใจและเป็นแนวทางให้บุคคลปฏิบัติตามเป็นอันดับแรก และอ่อนน้อมในการผูกมัด เกิดจากพื้นฐานของความรู้สึกกระบวนการกระ化และความรู้สึกสำนึกริด ซึ่งได้กำหนดเงื่อนไขโดยอาศัยการให้รางวัล และการลงโทษของบิดามารดา การควบคุมโดยทางอ้อมเบื้องต้น ประกอบด้วยการที่ไม่ประณณ่าทำให้สามารถกินได้ก่อนหนึ่งในครอบครัวได้รับความเงินป่วยหรือยุ่งยากใจ ด้วยพฤติกรรมที่ต่อต้านความ

ปรารถนาหรือความคาดหวังของบุคคลดังกล่าว การควบคุมประเทณนี้ขึ้นอยู่กับความรัก ความผูกพันที่มีต่อครอบครัว ส่วนกลไกการควบคุมโดยตรงขึ้นอยู่กับข้อบังคับ และการลงโทษ ตัวอย่างในที่นี้คือ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับเวลาที่นิदามารดาอนุญาตให้ออกนอกร้าน การเลือกคนเพื่อน และการเข้าร่วมกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ประการสุดท้ายคือ บทบาทของครอบครัวในด้านที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจที่ปรารถนา ซึ่งเชื่อมโยงกับความสามารถของครอบครัวในการเตรียมเด็ก เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในการศึกษาการอยู่ร่วมกับเพื่อน และการทำงานทำ บางครอบครัวสามารถทำสิ่งเหล่านี้ได้ดีกว่า จึงกลายเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นหลักประกัน ให้มีการคล้อยตามและหลักเลี้ยงอาชญากรรม และพฤติกรรมทุรกรรม

ในยุคและคนอื่น ๆ (Gibbons and Griswold, 1957 : Toby, 1957 a) พิพิธ ครอบครัวมีอิทธิพลในการป้องกันทุรกรรมที่เกิดจากเด็กผู้หญิงมากกว่าเด็กผู้ชาย ซึ่งอธิบายโดยอาศัยบทบาทที่สำคัญของนิदามารดา ซึ่งสังคมได้ระบุไว้ให้จำกัดขอบเขตพฤติกรรมของเด็กผู้หญิง สิ่งที่น่าสนใจคือ การพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มงวดในการใช้กลไกการควบคุมโดยตรง กับพฤติกรรมทุรกรรมเป็นรูปตัวยู อีกนัยหนึ่ง แม้จะอนุญาตให้เดอร์ไก์ได้เสนอไว้ว่า พฤติกรรมทุรกรรมอยู่ในระดับต่ำสุด เมื่อมีการใช้กลไกการควบคุมโดยตรงพอประมาณ คำอธิบายก็คือเมื่อกลไกการควบคุมโดยตรงใช้แพร่หลายมากขึ้น โอกาสที่วัยรุ่นจะทำหน้าที่ในฐานะสมาชิกของกลุ่มเพื่อนได้ตามปกตินั้นเป็นไปได้ยาก ในยุค (1958, p. 51) กล่าวว่า ความสุขภายในครอบครัวมีอิทธิพลต่อมโนภาคเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี้ยงเบน นั่นคือ ความสุขในชีวิตสมรส มีความสัมพันธ์อ่อนโยนใกล้ชิดกับพฤติกรรมทุรกรรมของเด็กอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นการสมรสครั้งแรก หรือการสมรสซ้ำ หรือการสมรสซึ่งเด็กอาศัยอยู่กับนิตาหรือมาตรากันหนึ่งก็ตาม

Toby และหลักเหนี่ยวรั่งให้มีการคล้อยตาม

แม้ว่าครอบครัวจะมีส่วนสำคัญในการรับผิดชอบต่อการจัดเตรียมสมาชิก แต่สังคมเองก็ต้องได้รับผลในเชิงลบด้วย ดังนั้น การวัดว่าสังคมมีความ “ยุติธรรม” ก็คือการที่สามารถจัดหาตำแหน่งสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมแก่สมาชิก สำหรับผู้ที่สามารถหาตำแหน่งที่มีความหมายในสังคม และผู้ที่เชื่อในสัญญาว่าจะได้รับตำแหน่งดังกล่าว นั่นคือ หลักที่เหนี่ยวรั่งให้มีการคล้อยตาม ปัญหา ก็คือ ปัจจุบันมีความผันแปรต่อหลักที่บุคคลที่รู้สึกว่าอยู่ในหนึ่งกลุ่มให้เกิดการคล้อยตาม ปัญหานี้เริ่มต้นจากในครอบครัว โรงเรียน และสังคมทั่วไป สถานที่ทำงาน พอร์เตอร์ (Porter, 1965, p. 172) ให้ข้อเสนอว่าคนที่ได้รับการเลี้ยงดูในสิ่งแวดล้อมตลอดจนการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน มักไม่ปรารถนาที่ให้คุณอื่นประเมินตนเองว่าสูง แต่ก็มีกรณีเหล่านี้ที่ทำลายสังคม แสดงให้รู้ว่าการพยายามก้าวตามการศึกษา และพฤติกรรมการคล้อยตามประเทณอื่น ๆ

นั้น สมควรจะได้รับรางวัล หากปราศจากความเชื่อในการคล้อยตามประเภทนี้แล้ว ก็จะไม่อาจมีหลักเห็นใจรึ่งให้เกิดการคล้อยตาม ซึ่งอาจรับรู้ได้ และโอกาสในการเบี่ยงเบนก็มีมากขึ้น

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Akers

ทฤษฎีการควบคุมได้ให้เหตุผลที่ดีว่า “ทำไมจึงเกิดอาชญากรรมและการเบี่ยงเบนขึ้น” رونัลด์ เอเคอร์ (1977, p. 66) ได้ตั้งคำถามนี้ พร้อมทั้งให้คำตอบว่า “ความยึดมั่นกับการปฏิบัติตามของบุคคลได้ถูกทำลายลงก็อาจทำให้บุคคลเบี่ยงเบนได้ ไม่ว่าเขาจะกลายเป็นคนเบี่ยงเบนโดยขึ้นอยู่กับปัจจัยอุปโภคบริโภคหรือแรงจูงใจทางสังคม หรือรางวัลอื่น ๆ ก็ตาม คำตอบของเอเคอร์มาจากการทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวกับอาชญากรรมและการเบี่ยงเบน เอเคอร์ (1977, p. 65) ตั้งข้อสังเกตว่า “ทฤษฎีการควบคุมสอดคล้องกับการเรียนรู้ทางสังคมมากที่สุด”

หลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ก็อ พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากการบันการวางแผนใน โดยใช้รางวัลและการลงโทษเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่ติดตามมา การให้รางวัลและการลงโทษก่อให้เกิดพฤติกรรมการคล้อยตามและการเบี่ยงเบนได้ 4 แนวทาง แสดงให้เห็นในตารางที่ 1 ดังนี้ พฤติกรรมเบี่ยงเบนประเภทต่าง ๆ ที่เฉพาะเจาะจงสนับสนุนโดยอาศัยการให้รางวัล (แรงจูงใจเชิงบวก (positive reinforcement) และการหลีกเลี่ยงการลงโทษ (แรงจูงใจเชิงลบ (negative reinforcement)) หรือลดน้อยลงโดยการลงโทษเชิงบวก และการไม่ได้รับรางวัล (การลงโทษเชิงลบ) มโนทัศน์เกี่ยวกับ “แรงจูงใจที่แตกต่างกัน” ใช้อธิบายกระบวนการที่พฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอิทธิพลเหนือกว่าพฤติกรรมที่คล้อยตาม ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยเฉพาะ แนวความคิดกำหนดการกระทำให้มีทางเลือก 2 ทาง ซึ่งเกิดขึ้นและจูงใจด้วยผลลัพธ์เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน การกระทำที่เป็นทางเลือกประการแรก ทำให้การดำเนินอยู่ต่อไปมีความเป็นไปได้สูงกว่า หรืออาจเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งที่ได้รับการจูงใจอย่างมากและบ่อยที่สุด เอเคอร์ตั้งข้อสังเกตว่าปัจจัยชนเรียนรู้ในการประเมินพฤติกรรม “ดี” หรือ “เลว” และการให้คำนิยามตัวเอง อาจจะได้รับการจูงใจจากคนอื่น และขณะเดียวกัน ตัวเราอาจจะเป็นผู้จูงใจให้กับคนอื่นด้วย ผลที่ได้ก็คือ บุคคลให้ความหมายต่อพฤติกรรมของตนว่า ดีในเชิงบวกหรืออย่างน้อยที่สุดก็หมายความหรือดีมากเพียงใด เขาอาจจะผูกพันอยู่กับการแสดงผลพฤติกรรมดังกล่าว (Akers, 1977, p. 58) ดังนั้น สรุปได้ว่า “บุคคลจะเข้าร่วมในกิจกรรมที่เบี่ยงเบน เพราะได้รับแรงจูงใจที่แตกต่างของกันไป เนื่องกว่าพฤติกรรมการคล้อยตาม และได้ให้ความหมายในทิศทางที่พึงปรารถนามากกว่าหรืออย่างน้อยที่สุด ก็ให้เหตุผลว่า “ดี” หรือ “หมายความ” เช่นเดียวกับทางเลือกที่เน้นการคล้อยตาม (conforming alternatives)

ทัศนะของเอเครอร์เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่ว่า ปัจเจกชนเปลี่ยนจากการปฏิบัติตามไปสู่แบบแผนพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เป็นอชาญกรรมหรือแบบแผนพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ไม่เป็นอชาญกรรม ประเด็นเหล่านี้เสนอรวมเข้าด้วยกัน ในหัวข้อของทฤษฎีการควบคุม และหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มที่มีการกำหนดบรรทัดฐานที่อนุญาตให้มีการดื่มน้ำง่วงประเภท คนส่วนมากจะดื่มน้ำแต่พอกว่าในกลุ่มดังกล่าว คนที่ดื่มน้ำมากก่อนไป อาจไม่เผชิญกับกลไกการควบคุมของกลุ่มหรือบรรทัดฐานของกลุ่มเพียงแค่ลงมือกระทำ บุคคลดังกล่าวก็จะไม่ได้รับการต้อนรับจากกลุ่มอีกต่อไป ประเด็นนี้มีช่องโหว่ คือหากกลุ่มเปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายไปสู่กลุ่มอื่นที่ดีพอประมาณ ซึ่งยินยอมและให้รางวัลกับการดื่มน้ำรุนแรงกว่า ซึ่งตามแนวความคิดของการเรียนรู้ทางสังคม ไม่ใช่ เพราะเหตุว่าขาดกลไกการควบคุม แต่เป็นเพราะมีโอกาสหารางวัลที่สามารถเลือกได้ด้วย ซึ่งใช้อธิบายพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและอชาญกรรม

ตารางที่ 1

การให้รางวัลและการลงโทษมือที่ผลต่อพฤติกรรม 4 ประเภท ตามทัศนะของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

สิ่งเร้า	พฤติกรรมเพิ่มขึ้น แรงจูงใจ	พฤติกรรมลดลง การลงโทษ
+	แรงจูงใจเชิงบวก (การได้รับรางวัล)	การลงโทษเชิงบวก (ผู้ทำผิดได้รับ)
-	แรงจูงใจเชิงลบ (ผู้ทำความผิดหลีกเลี่ยง)	การลงโทษเชิงลบ (การสูญเสียรางวัล)

ที่มา Akers, 1977, p. 46

บทสรุป

คนส่วนใหญ่จะยึดถือบรรทัดฐานและค่านิยมในแนวเดียวกัน แต่ก็มีคำรามเกิดขึ้นเสมอถึงสาเหตุที่มีบุคคลบางส่วนที่ละเมิดกฎหมาย ในขณะที่คนส่วนมากยอมรับหรือสนับสนุนกฎหมายนั้น เดอเร็กซ์ได้อธิบายถึงการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน เนื่องจากการขาดกลไกการควบคุมหรือความล้มเหลวของกลไกการควบคุม

ทฤษฎีสำคัญ ๆ ที่พยายามอธิบายปัญหาเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายในแนวทางที่แตกต่างกัน 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีเสียระบบทางสังคมกับทฤษฎีการควบคุม

ทฤษฎีเสียระบบทางสังคม มีจุดรวมความสนใจไปที่การสันนิษฐานว่า ความล้มเหลวในกระบวนการซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ละเมิดกฎหมาย มีสาเหตุจากการเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็วเช่นในประเทศไทยหรือเมริกา

ทฤษฎีการควบคุมให้เหตุผลว่า สามารถบางส่วนมีความผูกพันอย่างหนึ่งแน่นต่อบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคมน้อยกว่าคนอื่น ๆ ดังนั้น บุคคลที่มีความผูกพันน้อยที่สุดก็จะมีโอกาสเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

ตัวอย่างคำตามบทที่ 5

1. ทฤษฎีการเสียระบบทางสังคม อธิบายเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายอย่างไร
ทฤษฎีการควบคุมให้เหตุผลของการละเมิดกฎหมายเบื้องของสังคมอย่างไร ทั้ง
สองทฤษฎีมีแนวความคิดแตกต่างกันอย่างไร
2. จงยกตัวอย่างแนวคิดเด่นของนักทฤษฎีการเสียระบบทางสังคมมา 1 ทฤษฎี
3. จงยกตัวอย่างแนวคิดเด่น ๆ ของนักทฤษฎีการควบคุมที่ให้เหตุผลของการ
ละเมิดกฎหมายมา 1 ทฤษฎี
4. นักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกับทฤษฎีใดมากที่สุดเกี่ยวกับการอธิบาย
สาเหตุของการละเมิดกฎหมายของสมาชิกสังคม